

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá komunikační dovedností naslouchání jakožto součástí komunikativní klíčové kompetence. Autorka necílí na situace, kdy žák poslouchá výklad učitele, nýbrž na naslouchání žáků prvního stupně sobě navzájem. Vychází z dlouhodobého vědeckého diskurzu na toto téma.

Cílem této práce je nejprve teoreticky představit komunikační činnost naslouchání jako poměrně náročný proces, který, třebaže vyžaduje stejné množství pozornosti a tréninku jako ostatní komunikační činnosti, je v globálním měřítku ve školním kurikulu spíše opomíjen. Teoretická část zároveň předkládá konkrétní návrhy, jak lze rozvoj naslouchání ve třídním kolektivu prvního stupně základní školy podpořit.

Výzkumná část, konkrétně pedagogický akční výzkum, vychází z teoretických poznatků. Klade si za cíl pozorovat změny ve vzájemné komunikaci žáků třetího ročníku, kde autorka působí jako asistentka pedagoga, se zaměřením na jejich dovednost naslouchání. Celkem tři etapy akčního výzkumu zachovávají cyklické schéma popis situace, akční návrh, akce a analýza. Akční výzkum je opřený o didaktické hry navržené tak, aby byla během nich tato dovednost žáky samotnými zkoumána a rozvíjena. Zároveň autorka prostřednictvím reflektivních pasáží vyhodnocuje průběh výzkumu a progres žáků v oblasti naslouchání.

Realizovaný akční výzkum potvrzuje teoretické východisko, že dovednost naslouchat není samozřejmost a že je vhodné k jejímu rozvoji přistupovat systematicky s ohledem na věk a zkušenosti žáků.

KLÍČOVÁ SLOVA

naslouchání, klíčové kompetence, kompetence komunikativní, akční výzkum, 1. stupeň